Ls. 286/04.

Lwów, dnia 27. października 1904.

Aleg. 260

Sprawozdanie

komisyi gospodarstwa krajowego o petycyi c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie (L. 286) w sprawie założenia szkoły dla gospodyń wiejskich w zachodniej Galicyi.

Wysoki Sejmie!

Utworzenie szkoły gospodyń wiejskich było już kilkakrotnie przedmiotem obrad Wysokiego Sejmu. W roku 1890 zapadła uchwała sejmowa, pod jakimi warunkami może być taka szkoła wprowadzona w życie. Brak odpowiednich funduszów stanął na przeszkodzie wykonaniu tych uchwał. Później zamyślano urządzić taką szkołę przy jednym ze zakładów wychowawczych sierót i tu jednak okazały się trudności nie do przezwyciężenia. Obecnie komitet Towarzystwa rolniczego krakowskiego podniósł myśl utworzenia dwóch takich szkół — jednej wyższej, w której kształciłyby się córki właścicieli dóbr i dzierżawców — drugiej niższej, gdzieby uczono oprócz mleczarstwa, hodowli bydła, nierogacizny i drobiu, także ogrodnictwa, przedewszystkiem uprawy jarzyn i sadownictwa. Uczennice tego niższego kursu, które przeważnie pochodziłyby ze stanu włościańskiego, mogłyby po ukończeniu szkoły znaleść umieszczenie jako szafarki przy większych folwarkach; lub też powróciwszy na własne gospodarstwo do wsi rodzinnej, przyczyniłyby się nie mało do podniesienia poziomu gospodarstw włościańskich w zakresie należącym do kobiety.

Komisya ma wielkie wątpliwości co do potrzeby utworzenia szkoły czy kursów wyższych. Przedewszystkiem zachodzi uzasadniona obawa, że nie znajdzie się dostateczna liczba uczennic, dlatego komisya wstrzymuje się pod tym względem od przedłożenia wniosków Wysokiemu Sejmowi.

Natomiast nie podlega wątpliwości, że szkoła gospodyń wiejskich w tym typie, jak takie szkoły urządzono w Czechach i na Morawie, jest potrzebną. Potrzebę tę wszyscy czują i o jej zaspokojenie różne głosy w kraju, w Sejmie i w prasie ciągle się odzywają.

Komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby po zasięgnięciu zdania komisyi dla spraw rolniczych:

1) zbadał koszta założenia i utrzymania krajowej szkoły gospodyń wiejskich w Galicyi zachodniej;

2) ułożył statut organizacyjny takiej szkoły i

3) odpowiednie wnioski przedłożył Sejmowi na najbliższej sesyi.

Przewodniczący:
Gorayski.

Sprawozdawca:
Albin Rayski.

Z drukarni Ludowej we Lwowie.